

OBČANSKÉ SDRUŽENÍ

PLÁN B

VÝROČNÍ ZPRÁVA

2010

Obsah

Orgány sdružení	3
Občanské sdružení Plán B - úvod	4
Poslání, cíle a cílové skupiny	5
Spolupráce se SVČ Lužánky	6
Projekt Klub Labyrint a jeho aktivity	7
Detailované pracoviště	10
Dobrovolnictví v Jihomoravském kraji	11
Poděkování za spolupráci	13
Hospodaření	14

ORGÁNY SDRUŽENÍ

Statutární zástupce

Bc. Kateřina Petrášová

Revizní komise

Mgr. Soňa Felixová

Rada sdružení

MgA. Marek Jovanovski

MgA. Tomáš Gruna

Bc. Kateřina Petrášová

Mgr. Zdeněk Humpolík

Mgr. Soňa Felixová

Další členové

Bc. Eva Slezáková

MgA. Milan Rožtek

Občanské sdružení Plán B - úvod

Občanské sdružení Plán B vzniklo v lednu 2001 jako reakce na obecnou potřebu rozšířit nabídku spontánních aktivit pro neorganizované děti a mládež ve městě Brně.

Usilujeme o kulturní a sociální rozvoj místní komunity - naší cílovou skupinou jsou především děti a mládež. Námi pořádané kulturně-společenské akce jsou ale určeny rovněž pro širší brněnskou veřejnost. Podstatným tématem je také zapojování mladých lidí do dění v místní komunitě a jejich participace.

Naším hlavním projektem je Klub Labyrint zařízení pro děti a mládež Klub Labyrint. Nabízíme zde kvalitní a bezpečné využití volného času pro děti a mladé lidi, kteří jinak tráví svůj volný čas se skupinou kamarádů na lavičkách a ulicích sídliště. Poskytujeme této cílové skupině prostor pro volné sdružování a realizaci vlastních aktivit. Mladí lidé u nás najdou i možnosti sebevzdělávání a seberealizace. Podporujeme vlastní iniciativy jednotlivců a skupin vedoucí k dalšímu rozvoji jejich osobnosti, k získání nových zážitků a zkušeností. Chceme nabízet činnosti, které mohou mladé lidi zaujmout, proto je okruh námi podporovaných aktivit velmi flexibilní - od otevřených dílen a menších turnajů přes pořádání kulturních akcí až po různé formy dobrovolnické činnosti.

Činnost občanského sdružení Plán B je založena především na sociální práci, metodách dramatické výchovy a prožitkové pedagogiky. Důležitým aspektem naší práce je vytváření podmínek (zázemí, podpora) pro řešení projektů vytvořených v rámci vlastní iniciativy mladých lidí a jejich zapojování do dobrovolných aktivit. Cílů sdružení je dosahováno také vydáváním informačních letáků a publikací.

Poslání, cíle, cílové skupiny

Posláním O. s. Plán B je kulturní a sociální rozvoj místní komunity v Brně – Bohunicích a spádové oblasti. Usilování o sociální začlenění a pozitivní změnu v životním způsobu dětí a mládeže, poskytovat informace, odbornou pomoc a podporu. Vznikem detašovaného pracoviště v budově SVČ Lužánky na Lidické ulici v Brně zajišťujeme bezpečné a inspirativní prostředí pro volné sdružování neorganizovaných mladých lidí zprostředkující informace aktivní i pasivní formou - nabídka volnočasových aktivit, přehled zahraničních příležitostí pro osobní rozvoj (EVS, studijní pobyty, workcampy, výměny mládeže), včetně prostoru na prezentaci a výměnu zkušeností. Nabízíme prostor pro realizaci vlastních nápadů a možnost zapojení do nabízených tematických skupin a rozběh nových. Nabízíme naši pomoc a podporu v podobě koučování, při využívání metod neformálního vzdělávání, hledání zdrojů pro podporu projektů mladých lidí apod.

Cílem je

a) zabezpečit neorganizovaným dětem a mládeži:

- podporu pro zvládnutí obtížných životních událostí
- zlepšení kvality života, zmírnění nebezpečí vyplývajících z komplikovaných životních událostí, konfliktních společenských situací a negativních zkušeností
- zvýšení schopností a dovedností
- podporu sociálního začlenění do skupiny vrstevníků i do společnosti, včetně zapojení do dění místní komunity
- nezbytnou psychickou, fyzickou, právní a sociální ochranu během pobytu v zařízení a podmínky pro realizaci osobních aktivit

b) podporovat vlastní iniciativy jednotlivců a skupin, které vedou k dalšímu vzdělávání a rozvoji osobnosti, prezentovat možnosti zapojení do stávajících dobrovolnických aktivit

- rozšiřování životních příležitostí dětí a mládeže (umožnit okusit zážitky, rozšíření zkušeností a pozitivních dovedností, podpora kreativity a inovace, komunikace, zkušenosti při organizaci a plánování aktivit)

- zapojení mladých lidí do projektů, které mají pozitivní dopad na místní komunitu nebo podporují činnost subjektů a organizací - tematické skupiny
- podpora zahraniční zkušenosti mladých (aktivní, pasivní)

c) nabídka pozitivních volnočasových alternativ

Cílové skupiny

a) neorganizované děti a mládež, kteří zažívají nepříznivé sociální situace, jako jsou:

- konfliktní společenské situace
- obtížné životní události
- omezující životní podmínky

b) také neorganizované děti a mladí lidé, kteří:

- nemohou nebo se nechtějí zapojit do standardních volno-časových aktivit
- vyhýbají se standardním formám institucionalizované pomoci a péče a mají vyhraněný životní styl
- dávají přednost pasivnímu trávení volného času mimo domov

c) mladí lidé se zájem o realizaci vlastních aktivit a o zapojování do stávajících dobrovolnických projektů

K cílovým skupinám sdružení patří i dobrovolníci a široká veřejnost.

Spolupráce se Střediskem volného času Lužánky

Občanské sdružení Plán B spolupracuje s Lužánkami - Střediskem volného času, konkrétně s jeho pobočkou Studiem dramatické výchovy Labyrint na programové nabídce Klubu Labyrint.

O. s. Plán B zaměřuje své činnosti na poskytování sociálních služeb cílové skupině, SVČ Lužánky nabízí cílové skupině pozitivní alternativy využití volného času a možnost zapojení do vlastních projektů.

Detašované pracoviště využívá nově upravené přízemní prostory objektu Lužánek - SVČ (Lidická 50, Brno), zejména s ohledem na jejich strategické umístění v centru města.

Projekt Klub Labyrint:

Posláním Klubu Labyrint je práce s neorganizovanými dětmi a mládeží ve věku 12 – 20 let z městské části Brno - Bohunice / Starý Lískovec a spádové oblasti. Poskytuje prostor pro volné sdružování neorganizované mládeže za účelem bezpečného trávení volného času, seberealizace a sebevzdělávání. Podporuje iniciativy jednotlivců a skupin vedoucích k jejich dalšímu rozvoji. Nabízí neorganizovaným dětem a mládeži pomoc a podporu.

Klub se zaměřuje zejména na nabídku volnočasových aktivit, které byly nabídnuty skupinám sídlištních dětí a mládeže. Aktivita jsou příležitostí pro kvalitní a smysluplné využití volného času. Aktivita nabízíme za symbolický poplatek nebo zdarma, čímž umožňujeme účast i těm, pro které by vyšší finanční náklady mohly být překážkou i přes jejich zájem.

Dětem a mladým lidem umožňujeme výběr činností, který se provádí na základě jejich poptávky a návrhů. Respektujeme jejich zájmy, vlastní nápady, dáváme mladým lidem bezpečný prostor pro sebevyjádření, podporujeme jejich tvořivost, samostatnost.

Principy poskytovaných služeb

Klub Labyrint funguje od 1. července 2009 jako otevřený klub pro mládež.

Klub Labyrint realizuje službu tak, aby byla umožněna maximální přístupnost. Snažíme se odstranit časové, prostorové, psychologické a finanční bariéry, které by bránily cílové skupině vyhledat prostory zařízení či využít nabídky poskytovaných služeb.

- Prostředí je svým charakterem a umístěním blízké přirozenému prostředí cílové skupiny.
- Pro omezení přístupu zájemce ke službě není důvodem pasivita či názorová odlišnost.
- Uživatel má možnost zůstat v anonymitě, jakákoliv dokumentace obsahující osobní údaje uživatele musí být vedena s jeho souhlasem a s právem do ní nahlížet. Zařízení získává jen ty údaje uživatele, které jsou stanoveny jako nezbytné pro poskytování odborných a kvalitních služeb.
- Pro užívání služby není podmínkou členství ani jiná forma registrace. Pravidelná docházka do zařízení není podmínkou užívání služby. Uživatelé mohou přicházet a

odcházet v rámci otevírací doby zařízení podle svého uvážení. Uživatel není povinen zapojit se do připravených činností.

- Služby sociálního charakteru jsou poskytovány bezplatně.
- Provozní doba služby odpovídá potřebám uživatele. Je otevřeno v době, kdy má uživatel možnost přijít do zařízení (jak z hlediska dne, tak měsíce a roku). Zároveň je provozní doba služby stabilní a nedochází k jejím náhlým výpadkům.
- Službu může využít kdokoli z cílové skupiny bez omezení, pokud svým chováním a jednáním neomezuje a neohrožuje sám sebe, ostatní uživatele, pracovníky či efektivitu služby.

Tvořivé dílny

❖ **Volné plochy** – společná setkání sprejerů, kterým jsou poskytnuty volné plochy v podobě dřevotřískových desek. Vytváříme tak legální prostor pro výtvarné vyjádření a seberealizaci. V roce 2010 např. akce s názvem „Graffiti a volné plochy“.

❖ **Výtvarné dílny** - v loňském roce proběhly v klubu tyto aktivity: výroba masek, korálkování, Pedig- výroba košíků, výroba ozdob a dárků z pryskyřice

❖ **Sportovní turnaje** - ve stolním fotbálku, šipkách, nohejbale, stolním hokeji.

❖ **Divadelní a filmová představení** - kulturní aktivity nabízené klientům a mladým lidem převážně jejich vrstevníky. Realizovaná divadelní představení a filmové projekce ukazují možnosti aktivní nabídky trávení volného času. Např: Zelí – Tři sestry a jeden prsten, Zrcadla – Strážci mléčné dráhy, Divadlo V Karanténě – Romeo a Julie, DSEK – Podivný případ pana Olivera, Poustevník – Pozor, vévoda kouše.

❖ **Cestovatelské večery** - od počátku roku v klubu proběhly tematické večery s promítáním o Kyrgyzstánu, Filipínách, Laponsku, Gambii či Gruzii.

V Klubu Labyrint probíhá každoročně festival **Kultura mezi panely**, který se skládá z tzv. divadelních čtvrtků, dílen zaměřených na video a vrcholem, prezentací a zakončením je pak jednodenní festival divadla, tance a videa s názvem MEZI PANELEY (MP). Realizace projektu splnila naše očekávání - podařilo se podpořit zájmovou uměleckou činnost a nabídnout amatérským uměleckým seskupením kvalitní zázemí pro prezentaci výsledků jejich tvůrčí práce. Projektu se celkově zúčastnilo 12 divadelních souborů, 3 taneční skupiny, cca 130herců, cca 630 diváků a návštěvníků festivalu.

Na realizaci projektu se, mimo Plánu B, občanského sdružení, podílely tyto organizace a instituce: Studio dramatické výchovy LABYRINT Brno Bohunice, Klub Labyrint, Lužánky - Středisko volného času, Centrum volného času Legáto, Ateliér Divadla a výchovy při DIFA JAMU a MČ Brno – Bohunice.

Podpora vlastních aktivit cílové skupiny:

Nedílnou součástí činností o. s. Plánu B je podporovat mladé lidi při vytváření vlastních pořadů, činností a dílen, být nápomocni při realizaci jejich vlastních aktivit. Mladí lidé se tak učí samostatnosti, tvořivosti, spolupráci a odpovědnosti. Při plánování a organizaci vlastních akcí zúročují schopnosti a dovednosti nabyté při dílnách – od propagace, ozvučení, technického zabezpečení až po komunikaci s pozvanými novináři. Jsou to především akce, které iniciují sami klienti, u jejich realizace dochází ke kooperaci mezi klienty a pracovníky. Pracovníci usilují o zvýšení organizačních dovedností klientů a jejich seberealizaci. Patří sem diskotéky, hiphopové koncerty, sportovní turnaje apod.

Sdružení při volbě programů respektuje nízkoprahový charakter nabídky a zachovává možnost volby cílové skupiny. Ti se mohou podílet na činnosti zařízení a ovlivňovat ji. 1x za 2 měsíce je pořádána s cílovou skupinou diskuse, která se zabývá jejich spokojeností či nespokojeností s nabídkou služeb, provozem, přístupem pracovníků aj. Setkání při diskusi nese název „Jak to vidíš“. Jde o získání zpětné vazby a podporu vlastních projektů klientů.

Detašované pracoviště

Detašované pracoviště Klubu Labyrint posunuje cílovou skupinou na neorganizované děti a mládež ve věku 15 – 26 let. Cílovou skupinou jsou už aktivnější mladí lidé, které se podařilo nabídkou Klubu Labyrint oslovit a vzbudit v nich zájem a také neorganizovaná mládež oslovená prostřednictvím aktivit a strategického umístění v centru města.

Vytvořením centra jsme reagovali na potřebu zviditelnění tématiky dobrovolnictví, které považujeme za jeden ze základních rysů občanské společnosti. Podpořili jsme rozvoj tématu dobrovolnictví a potenciál, který v Brně, potažmo Jihomoravském kraji vidíme. Spojením několika institucí, partnerů a donátorů se nám podařilo připravit zázemí pro zájemce o dobrovolnou pomoc.

Do samotného budování dobrovolnického centra se zapojili studenti architektury v rámci námi vyhlášené soutěže „Interiér“ a vytvořili velmi zajímavý návrh. Aktivně se také zapojili do výběru nábytku, osvětlení a podlah. Celkově se podařilo zajistit a upravit místnost a kancelář a vybavit je potřebným vybavením.

V centru nabízíme zázemí pro volné sdružování neorganizované mládeže - setkávání, plánování, přípravu projektů či možnost najít „partáky“ pro projekty - tzv. dražba akcí. Je zde také možnost sdílet zkušenosti prezentací projektů a dobrovolnických aktivit. Výměnou zkušeností vzniká v centru motivační a inspirující prostředí. K dispozici jsou informační materiály o možnosti získávání finančních prostředků mladých lidí pro vlastní aktivity a také možnosti jak vyjet do zahraničí na studijní a dobrovolnické pobyty. Mladým umělcům je k dispozici i galerijní prostor pro výstavu jejich děl a s ní spojenou možnost uspořádání vlastní vernisáže.

Mladí lidé mohou využít prostor pro realizaci vlastních nápadů, naši pomoc a podporu v podobě koučingu, při využívání metod neformálního vzdělávání. Při realizaci vlastních projektů se mladí lidé rozvíjí v oblasti komunikace (mj. pravidla diskuse a konsensu při plánování a přípravě programu), spolupráce, veřejného vystupování, participace apod. Po celou dobu pracujeme s mladými lidmi individuálně, dodáváme jim sebevědomí, povzbuzujeme je v jejich nápadech a záměrech. Upozorňujeme je na zajímavé příležitosti, které mohou vyzkoušet.

Prostory centra, případně alternativní místnosti při větším zájmu či realizovaných interiérových úpravách využívá aktuálně 75 mladých lidí. Počítáme, že do budoucna a po rozjezdu zařízení bude tento počet stoupat.

Nejvíce aktivní skupinou je nyní skupina Multikultura a lidská práva, jejíž hlavním cílem je zlepšení povědomí širší veřejnosti o problematice porušování lidských práv ve světě, pomoci při překonávání předsudků, zajištění informovanosti při využití audiovizuálního vzdělávání a dalších forem propagace - festival, výstavy, akce na veřejnosti. Dobrovolníci z řad středoškoláků a vysokoškoláků začali připravovat festival dokumentárních filmů o lidských právech Jeden svět. Schůzky probíhaly v období října - prosince 1x za 14 dní, posléze 1x za týden. Byl ustanoven koordinátor dobrovolníků.

Dobrovolnictví v Jihomoravském kraji

Naší snahou je také podpořit zesíťování organizací nabízejících zapojení dobrovolníků do dobrovolnických činností na území města Brna, vyměnit si dosavadní zkušenosti a využít nabídky nového prostoru pro zlepšení podmínek. Přispíváme tak k celkové propagaci tématu dobrovolnictví a jeho medializaci a to ve spolupráci neziskovými organizacemi a dalšími partnery projektu - např. Jihomoravský kraj, město Brno, firmy apod.

Historicky první síťovací setkání organizací pracujících s dobrovolníky v Jihomoravském kraji proběhlo 13. prosince 2010. Podařilo se zmapovat situaci v oblasti dobrovolnictví na území města Brna a Jihomoravského kraje. Zúčastněné organizace měly dostatek prostoru na představení svých aktivit, společně jsme definovali možnosti a překážky, které v tématice dobrovolnictví vidíme a vytvořili jsme seznam organizací pracujících s dobrovolníky.

Setkání předcházelo kontaktování organizací a s tím spojené vytvoření databáze kontaktů, která dnes čítá 138 organizací. V JMK jsme pokryli tato témata - dobrovolnictví v sociálních službách, ve zdravotnictví, ve sportu, v práci s dětmi a mládeží, v mimořádných a krizových situacích, v ochraně životního prostředí a v zájmových organizacích. Výsledky jednotlivých pracovních skupin z těchto odborných workshopů byly zpracovány a jsou využívány pro další spolupráci a při tvorbě projektů v roce 2011.

Účastníkům byl také předložen hodnotící dotazník, z jehož výsledků můžeme tvrdit, že se setkání většinou velmi líbilo a že splnilo očekávání účastníků - zejména navázání nových kontaktů a možnosti zapojit se a spolupracovat na přípravě aktivit v rámci ERD 2011.

Díky síťovacímu setkání jsme si mohli udělat reálný obraz současné nabídky v Jihomoravském kraji a vytipovali jsme organizace, které bychom rádi postupně začlenili mezi subjekty, jejichž dobrovolnické činnosti budeme nabízet novým zájemcům. V detašovaném pracovišti tak vznikl dobrovolnický Infopoint, který je základním prostředkem pro podporu dobrovolnictví. Zprostředkovává kontakt mezi těmi, kteří mají zájem o dobrovolnickou práci a těmi, kteří tuto práci využívají a potřebují. Mezi vytipované organizace patří např.:

- Ratolest Brno, o. s. (pomoc sociálně znevýhodněným dětem a mladým lidem)
- Hnutí Brontosaurus (ochrana životního prostředí, přírodního kulturního dědictví či památek)
- Hnutí Duha (ochrana životního prostředí)
- Nesehnutí Brno (aktivity v oblasti ekologie, lidských práv a práv zvířat)
- IQ Roma servis, o. s. (poskytování služeb lidem romského původu ohroženým sociálním vyloučením)
- Dynamo, o. s. (pomoc lidem migrujícím v rámci jednotného evropského pracovního trhu)
- Sdružení občanů zabývajících se emigranty – SOZE (sociálně-právní pomoc emigrantům)

Poděkování

Za finanční podporu

MŠMT, Statutární město Brno - Odbor kultury, ÚMČ Brno - Bohunice, Krajský úřad JmK,
Člověk v tísni – Jeden svět.

Za sponzorskou pomoc

Metropolis. Kult

Za spolupráci

Všem členům sdružení, zaměstnancům Střediska volného času Lužánky, kolegům z
nizkoprahových zařízení sdružených v pracovní skupině PS NZDM NUTS II JV, studentům a
pedagogům atelieru Divadlo a výchova na Difa JAMU.